

Risâle-i Nur ve yazı dili

Denizli'den Osman Aydın: “Risâle-i Nûr Külliyyâtının yeni yazı ile yazılmasını târîhî seyri içinde ele alabilir misiniz? Zarûret hali biterse, Osmanlıca okumak ve yazmak Risâle-i Nur talebeliği unvanını almak için yegâne tek şart mıdır? Diğer yazı şekilleri her zaman kerih mi görülmelidir?”

Kur’ân harflerinin Türkçeye uyarlanmasıyla meydana getirilen ve yaklaşık bin yıllık yazı dilimiz olan Osmanlıcanın, Kur’ân’ın semâsından süzülen, Kur’ân hizmeti için yazılan, Kur’ân’ı tefsir eden ve içinde Kur’ân’a ait kelimelerin çokça yer aldığı Risâle-i Nûr’lar için Latin alfâbesine ve sâir yazı dillerine nazaran daha elverişli ve daha efdal bir yazı dili olduğu elbette şüphe götürmez.

Fakat Osmanlıca’dan başka bir yazı dilinin kullanılması zarûret olunca, bunu kullanmak da zarûrete binâen meşrû oluyor. Neticede yazı kendi başına bir amaç değil, hakikatlere ulaşmak için bir araçtan ibârettir. Nitekim Üstad Hazretlerinin müsâdesi de zarûrete bağlı olarak söz konusu olmuştur. Bedîüzzaman bir mektubunda Hâfız Mustafa’ya, “El makinesiyle, mümkünse eski hurufla, değilse yeni hurufla Nur fabrikasının dîvânındaki heyet münâsip görse ve hal müsâde etse yazılsın. Bize de bazı nüshalar gönderilsin” buyurur. Bu mektubun haşiyesinde de bu zarûreti şöyle açıklar: “Risâle-i Nûr’un bir vazîfesi, hurûf-u Kur’âniyeyi muhafaza olduğundan, yeni hurûfa zarûret derecesinde inşaallah müsâde olur.”¹ Çünkü esas olan îman hizmetinin bekâsıdır.

Nûr Talebelerinin hatıralarında Risâle-i Nûr’un yazılması ve matbaada çoğaltılarak basılmasına Hazret-i Üstad’ın memnûniyetini bildiren bir çok deliller bulmak mümkündür. Son Şahitlerden Selahattin Çelebi anlatıyor:

“...Kastamonu yakınlarında bir saatlik mesafede yürüyerek dağa çıktım. Karadağ’da ufak bir tepenin zirvesinde bir ağacın altında beyazlar giyinmiş bir zat namaz kılıyordu. İçimden ‘Her halde bu zattır’ dedim. Selâm verdikten sonra başı ile oturmamı işâret etti. Diz çöktüm. Duâsına ‘Âmin’ dedim. İnsanlığın ve İslâm dünyasının huzur ve selâmeti, dünyevî ve uhrevî saadeti için hazin bir sada ile niyaz ediyordu. Bilâhare getirdiğim kitapları verdim.

“Sen hoş geldin kardeşim. Bu risâlenin tashihatını yapayım” dedi.

Tashih işi yarım saat sürdü. Bu esnada ilk defa gördüğüm Hoca Efendi’ye dikkat ediyordum. Dikkatle tashihat yapıyor, kelimedeki noksan harf ve noktalara kadar düzeltiyordu.

“Sen de yazı biliyor musun?” dedi. Bir cümle yazdırdı. “Maşaallah... Keçeli güzel yazıyorsun. Bir risâle de sana vereceğim. Yazar mısın?” dedi. Ben, “Memnuniyetle...”

deyince, birden dokuza kadar Küçük Sözler'i verdi. Yazacağımı ifâde ettim. Babama da ayrıca On Birinci ve On İkinci Sözler'i gönderdi. "Eğer arzû ederse yazsın. Ve bana tashihe göndersin. Eserler aynen yazılmalıdır" dedi. Müsâde isteyerek huzurundan ayrıldım.

"İşte Nur Risâlelerinin İnebolu'ya girişi böyle oldu. Bu tarihten sonra İnebolu'da yüzlerce parmak Nurları yazmaya başladı. Nazif'ler, İbrâhim'ler, İzzet'ler, Ziyâ'lar, Osman'lar, Sâlih'ler, Ömer'lerin kalemleri beş sene matbaa tesisleri gibi işledi. Kastamonu-İnebolu arasında Nur postacıları da teşekkül etmişti.

"Bu şekilde hizmetler fasılasız yürürken İstanbul'da bir ticârethânede teksir makinesi gördüm. Bu makinanın bir dakikada yüz sahife bastığını öğrenince hemen makinayı satın alarak İnebolu'ya getirdim. İlk defa Nur'lardan Yedinci Şuâ, Kâinât Seyyahının Müşâhedeleri olan Âyetü'l-Kübrâ Risâlesini teksirle çoğalttık. İlk nüshâyı Üstada götürdüğüm zaman fevkalâde memnun oldu. Eserin sonuna hissiyâtını şu cümlelerle ifâde etti:

"Yâ Rabbi! Bir kalemle beş yüz nüsha yazan Nazif Çelebi ve mübârek yardımcılarını Cennetü'l-Firdevs'te mes'ut kıl."2

Bayram Yüksel ağabeyin dilinden:

"Risâle-i Nûr Külliyyâtının 1955'ten sonra yeni harflerle Ankara, İstanbul, Antalya ve Samsun'da basılmaya başladığında Üstadımız âdetâ bayram ediyordu. "Risâle-i Nur bayramıdır" derdi. Sözler mecmuası ilk matbaaya verildiğinde;

"Ben bunu bekliyordum. Bu bitsin; ben âhirete gideceğim!" demişti.

O bitti; Mektûbât başladı. "Bunu da görsem gideceğim!" dedi.

Ondan sonra Lem'alar, İşârâtü'l-İ'câz, Mesnevî-i Nûriye, Asâ-yı Mûsâ, Şuâlar, Tarihçe-i Hayat ve en son Bedüzzaman Cevap Veriyor basıldı. Her kitap baskıya verildiğinde;

"Yâ Rabbi! Bunu görsem gideceğim! Bu günleri bekliyordum!" derdi.

"Hattâ bir gün Sözler mecmûası ilk çıktığında, Said Özdemir kardeşimiz Üstadımıza göndermişti. Üstadımız çok sevindi. Ağabeyimize hediye etmek istedi. O da:

"Üstadım! Bu yeni yazıya niye müsâde ettin?" dediğinde, Üstadımız:

"İmânı kurtarmak lâzım!" dedi.3

Üstad Hazretleri, muhtelif risâlelerin sonuna o risâleyi "bastıranlara" duâ cümleleri koymakla4 birinci plânda îman kurtarma hizmetinin bulunduğunu; araçların her hal ve şartta bu hizmet için seferber edilebileceğini göstermiş bulunmaktadır.

Risâle-i Nûr için yazı dili olarak Osmanlıca okumak ve yazmak şüphesiz ideal olabilir; ama bunu talebeliğin tek şartı haline getirmek abartılı bir yorumdur. Çünkü esas olan Risâle-i Nûr'ların neşridir. Zarûret durumuna göre araçlar değişiklik arz edebilir. Fakat esas değişmez. Temel değişmez. Ana cadde değişmez.

Nitekim, Üstad Hazretleri talebeliği şöyle tanımlar: “Sözleri kendi malı ve telifi gibi hissedip sahip çıksın. Ve en mühim vazife-i hayatiyesini onun neşir ve hizmeti bilsin.”⁵

Dipnot:

1- Kastamonu Lahikası, s. 162, 164, 165;

2- Son Şahitler, 1/136,138;

3- Son Şahitler, 1/405;

4- Mektûbât, s. 505; Sikke-i Tasdik-i Gaybî, 236; Lem’alar, s. 427; Sölzer, s. 686; İşârâtü’l-İ’câz, s. 277;

5- Mektûbât, s. 329.